

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno K 25—
polletno K 12-50
četrtletno K 6-30
mesečno K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (Inserate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h. za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 178.

Telefonska številka 65.

Celje, v pondeljek, 8. avgusta 1910.

Cekovni račun 48.317.

Leto II.

„Edinost“ za denunciranje.

Pribili smo enkrat minule dni, da je »Slovenec« začel silno denuncirati primorske Italijane zaradi irendentarstva in splošnega austrofobstva — z obligatnim pristavkom, da taki ljudje pač ne zaslužijo pravne fakultete, temveč mi, Slovenci, ki razun slovenskih liberalcev nikakor nismo irendentariji in austrofobi, temveč najponižnejši patriotje in ljudje, ki celo s svojim narodnim davkom in narodno obrambnimi društvi branimo najprej Avstrijo, potem sveto vero in še le v zadnji vrsti mimogrede tudi sebe. Sicer je bilo »Slovenčev« denunciranje Italijanov morda le patrijotičen uvod k denunciranju slov. naprednjakov. Pri nas je vsaka lumparija zaslužno delo, ako se napravi v imenu narodovem — brez njegovega vedenja in dovoljenja. Mi smo kot ljudje, ki imajo kaj čuta za dostojnost, zavrnili »Slovenčeve« denunciacije Italijanov, ker nam je bilo neprijetno, da bi se hotelo takim potom indirektno utemeljevati, da smo mi vredni fakultete, dočim je Italijani, ki so z nami vred v Avstriji mal narod, niso. Svetovali smo celo Italijanom, naj posnemajo svoje zaveznike Nemce in zamašijo »Slovencu« umazana usta z lirami kakor so je ti potolažili s — posojili v dobrodelne name- ne. »Slovenec« ni odgovoril, ker je malo težko na to odgovarjati — pač pa se je včeraj oglasila ljuba tetka »Edinost«, ki ima Celjane, kakor sama odkrito- srčno priznava, posebej na piki. Celjani prav nič ne reflektiramo na njeno naklonjenost in nam je tudi njeno sovraštvo zelo, zelo egalno. »Edinost« našteva različne lumparije, ki so jih izvršile avstrijske vlade s pomočjo italj. nacionalcev v Trstu in sklepa iz tega, »da se mi ne smemo navduševati za svobodo ljudi, ki svobode niso vredni«. V našem konkretnem slučaju govorjeno: ker so Italijani denuncijanti, ker skuša »Slovenec« naše vseučilišče (kulturne) težnje osramotiti in pomazati z denuncijacijami, ergo — podpiramo tudi mi to umazano obrt, denuncirajmo! »Liberalni idealizem« zahteva tudi v politiki in javnem življenju ista načela poštenja in dostojnosti kakor v zasebnem. Ali bi hotela iti dr. Gregorin in dr. Rybar javno — in to celo pogosto neopravičeno — denuncirati svojih italj. političnih nasprotnikov? Gotovo ne. Prepričani smo celo, da bi kot moža poštenjaka na javnem shodu, ako bi došlo od tega, javno izjavila, da nista za denunciacije in sploh za nobeno umazanost v naši narodni politiki. Doslej smo stali v našem boju etično vedno višje kot Italijani in Nemci: borili smo se za resnico in pravico proti laži in krivici in lahko rečemo, da nam je to dalo v težkih urah novega poguma in novih moči. Ako smo slabi in ako se nam dela krivica, ne smemo po vzgledu svojih nasprotnikov postati falotje. Ali ni tako, gg. dr. Gregorin in dr. Rybar? Vidita, če je tako, potem pa naj ne zagovarja »Edinost« poštenosti samo v zasebnem, temveč tudi v javnem življenju; potem naj ne odobrava denuncijacij in umazanosti, česar notabene ne bi nikoli storil kak Italijanski ali

nemški list iz jasnih razlogov, temveč naj se zavzema za pravico in poštenost. Mi ne odrekamo Italjanom prava do univerze, kakor jo želimo sami imeti. Glede sedeža te univerze pač pridejo za nas vpoštev razni politični razlogi; mi se tudi borimo za to, da bi dobili istočasno z Italjani vseučilišče. Za nas in avstr. Jugoslovane kot mal narod pridejo vpoštev popolnoma isti razlogi glede vseučilišča kakor pri Italjanih. To so vedeli tudi jugoslov. poslanci, kar najlepše dokazuje Spinčičev govor meseca majnika v parlamentu. Da bi se pa v boju za naše vseučiliške zahteve borili z denuncijacijami — tega ne bode od slov. naprednjakov nikdo dosegel. Če hočejo rabiti ta sredstva ljubljanski klerikalci in slepi tržaški rodoljubi — prosto jim. Ali prepovedujemo jim, da bi pri tem govorili o — slov. narodu in blatili njegovo zastavo in stare tradicije dostojnosti in poštenosti, katere je zvesto hranila in čuvala glede političnih bojov vsaj slovenska inteligenca. Konečno bodi povedano »Edinosti«, da nismo z noticami v »Narodnem Dnevniku« prav nič mislili na njo in njene ponatise »Slovenčevih« denuncijacij kakor tudi ne na njene event. originalne izdelke. Bilo bi za njo bolje, ako bi molčala in ne kazala slabe vesti. Če Tržačani kaj tacega prenašajo in odobravajo v boju za slovensko vseučilišče, katerega zahtevamo kot kulturno zrel in izobražen narod, je to stvar, ki bi nas dalje ne brigala — ako bi ne bila tako žalosten pojav v naši javnosti in znamenje, da pada pri nas čut za politično moralo in dostojnost na isto stopnjo, na kateri stojijo klerikalni protektorji političnih zločinov na Slovenskem in laški nacijonalci v Primorju.

Janko Lešnjak.

Ob dvajsetletnici „Celjskega Sokola“.

Ze tekem leta 1889 se je med celjskimi Slovenci živo razmotrivala misel, če bi se v Celju ne dalo ustanoviti sokolskega društva, ki bi združevalo narodno mladino pri telovadbi in v društvenem življenju ter z novimi čilimi in vepkimi močmi izdatno oživilo in pospešilo narodno delo v mestu samem kakor tudi v njega okolici in sploh po celem slovenskem Štajerskem. Ustanovitev društva je bila potrebna, ki so jo priznavali vsi celjski Slovenci. In s takim navdušenjem so sprejeli Celjani to misel, se vidi v tem, da se je lahko že 4. junija 1890 leta vršil ustanovni shod, na katerem so bili navzoči skoro vsi narodno čuteči Celjani. Predsedoval je zborovajnu dr. Dečko, oni Dečko, ki si je pridobil neverljivi- viih zaslug za narodno prebujenje Celja in okolice. Na tem osnovnem zborovanju se je izvolil pripravljalni odbor, obstoječ iz treh članov; bili so to dr. Dečko, dr. Dominkuš in dr. Treo. Pripravljalni odbor bi naj deloval v tem smislu, da se preseli »Savinski Sokol« iz Mozirja v Celje, ali pa, ako ne bode to mogoče, da se ustanovi samostojen »Celjski Sokol«, kot sedmo slovensko sokolsko društvo.

Pripravljalni odbor je razvil neumorno delavnost, tako, da se je 31. julija vršil že lahko ustanovni občni zbor »Celjskega Sokola«, ker so se pogajanja s »Savinskim Sokolom« glede preselitve oziroma spojenja medtem razbila. Tudi pravila novega društva so bila od namestništva potrjena. Na ustanovnem občnem zboru se je priglasilo nad 50 članov med njimi 30 izvršujočih. Po nabiranih polah se je nabralo čez 1000 K osnovnega fonda, kar je za takratno majhno število narodno zavednih Celjanov izredno krasen uspeh. Ob velikem navdušenju se je tudi sklenilo, prirediti ustanovno slavnost dne 7. in 8. septembra.

Ta slavnost je bila prva manifestacija sokolstva v Celju. Da jo je renegatska klika skušala na vse mogoče načine in z raznimi šikanami preprečiti, je samo ob sebi umevno, saj že vsak Celjan pozna ta otroški in kretensko-zlobni šovinizem celjskih mestnih očetov. Tedanji župan celjski je bil dr. Neckermann, toraj mož, katerega ime je jako slabo zapisano v spominu celjskih Slovencev. Nemški šovinizem je tudi tokrat praznoval po celjskih ulicah svoje orgije; tuljenje pijanih barab, vzdignjenje pesti in palice, razbijanje šip, to so tisti običajni prizori in izbruhi nemške kulture. In ako premotrmo zgodovino celjskega mesta zadnjih dvajset let, bomo zapazili, da se naši ljubeznjivi someščani trdno drže svojih s srednjeveško kulturo prepojenih navad in običajev. Pa pustimo te žalostne reminiscence.

Slavnost se je vkljub temu vršila prekrasno in imponujoče. Udeležba je bila ogromna. Zastopana so bila sledeča sokolska društva: »Sokol« iz Ljubljane, Trsta, Zagorja, Dolenjskega, Gorice, Mozirja in hrvaški »Sokol« iz Zagreba in Karlovca, ter mnogo nesokolskih društev, kot tamburaški zbor »Merkur« iz Zagreba, pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane, akademično društvo »Triglav« iz Gradca, društvo »Edinost« in »Delavsko podporno društvo iz Trsta«, »Čitalnica« iz Celja ter nebroj narodnega občinstva iz vseh slovenskih krajev. Došlo je veliko brzojavnih pozdravov, ki so pokazali, s kako simpatijo je pozdravljalo vse slovansko sokolstvo svojega najmlajšega brata. Slavnost sama se je vršila prvi dan v Celju, bolje rečeno v celjski okolici, kjer se je telovadilo na prostranem vrtu Kukčeve gostilne. Zvečer je bil koncert v prostorih »Čitalnice« in kdor ni našel tam prostora, se je pa zabaval pri »belem volu« v velikem vrtnem salonu. Drugi dan opoldne je zbrano sokolstvo, spremljano od nebrojne množice občinstva, odkorakalo v Zalec, kjer se je na prostranem travniku pred gradom »Novo Celje« razvila živahna veselica. Impozanten je bil pogled ko je Sokole pri kapucinskem mostu pozdravilo 30 kmetskih fantov konjikov z zastavicami v rokah ter jih spremljalo ob desnem bregu Savinje v Zalec. Slavnost je gotovo še dolgo živela v spominu našega ljudstva.

Interesanten je zaključek te slavnosti, ki se je odigral pred celjskim sodiščem. Tožen je bil odbor

LISTEK.

Vanda.

Novela.

Spisal Josip Premk.

»Kakšni so ti otroci«, je skimala Vanda in vrgla zavitek v potok. »Že vidim, da danes ne bomo pekli krompirja, čemu bi nosil Sultan zastonj.«

Odmotala mu je tudi vrvico, in Sultan je napravil, vesel svoje prostosti, par velikanskih skokov vstran in zalajal, da je odmevalo skozi gozd.

Čisto blizu nekje je zapela žaga, rezko je zabrnelo med mogočnimi smrekami in Vanda je obstala in se zagledala proti tistemu kraju.

»Pojdiva, da vidiva, kako uničujejo ta krasni gozd«, je dejala in stopala sva počasi globlje v gozd. »Menda ga ni debla v tem gozdu«, je pričela pripovedovati, »kjer bi ne slonela v teh treh letih, odkar sem skoro vedno doma. Kolikrat sem se sprehajala tu okrog in poslušala žgolenje ptičev, a sedaj bodo uničili vse! — Vidiš, z najlepšimi so pričeli«, je pokazala na kraj, kjer sta se sklanjala čisto nizko k deblu dva delavca in žagala z velikim naporom skoro pri tleh eno najvišjih smrek. »Zdajzdaj bo padla.«

Najini roki sta se oklenili in lahno naslonjena name je gledala zamišljeno v smrekin vršiček, ki je vztrepetal ob vsakem potegljaju. A debla je bilo močno in parkrat sta si morala delavca odpočiti. Ozirala sta se v vrh in zmajevala z glavo, a naju, ki sva stala za visokim grmičevjem, nista zapazila.

Še parkrat je zamolklo zaječala žaga, vršiček se je majal že čisto razločno, nato sta pričela zabijati v zažagani prerez železno ostrino globlje in globlje, da se je pričelo drevo počasi nagibati. Vandina desnica se je tresla, kot da ji pobijajo ljubeče bitje in ko je završalo preko nižjih dreves in vej z bučnim truščem, kot da se podira gozd, je vzdrljela in se tesneje privila k meni. S polomljenimi vejami je ležala na tleh mogočna smreka in vsa sosedna drevesa, mimo katerih je padala in se zgrudila mogočna orjakinja, so bila okleščena in polomljena, kot po silnem viharju.

Sultan naju je pogledal nekako začudeno, pomahal je z repom nezadovoljno, nato je legel udano k Vandinim nogam.

»In tako bo šlo vse eno za drugim, dokler ne posežejo po rodni stregi in nam pokažejo pot od tod«, je zavzdihnila in naslonila glavo na mojo ramo. »Pusti take misli, Vanda«, sem jo tolažil in ji poljubljaj drhteče ustnice. »Vsaj danes ne misli na to, ko si hotela biti vesela in zadovoljna. Morda se še vse kako predrugači.«

Obmolnila je in napotila sva se nazaj po stezi. Pot se je vila po hladni sencni mogočnih smrek in borovcev, le tupatam je prodrli skozi trop solnčnih žarkov in vrgel na gozdni mah cekinasto liso. V dalji so pele žage in sekire, žalostno je odmevalo skozi les, in Vanda je upirala oči zamišljeno v tla.

»Sedaj morava tu na desno«, je opomnila, »da prideva do Mlakarja, kjer naju bo čakal Viktor. Ali ni lepo v tem gozdu. Ali stoj —« je pričela pripovedovati naenkrat bolj živahno — »pokažem ti še kraj, kjer sem presedela včasih cele ure. Pri sv. Antonu

se pravi. Ljudstvo in posebno stari ljudje trdijo, da je bila tam nekdanja majhna cerkva čisto sredi gozda, kamor so se skrivali pred Turki in drugimi sovražniki. A sedaj prebivajo v razvalinah samo še sove in po noči ne hodi nikdo rad tam okrog. Čudne stvari pripovedujejo ljudje o kapelici sv. Antona, a kraj se mi je priljubil.«

In potem mi je pripovedovala, kolikrat je posedela ob tistih razvalinah, razmišljala o bajkah in povestih, ki si jih ljudstvo pripoveduje o tistem kraju in se čisto tako zatopila, da ni vedela, kdaj je minulo dopoldne.

In posebno, kadar sem šla na sprehod z mojim najzveštejšim prijateljem Mickiewiczem, je končala, »sem pohitela gotovo tu sem.«

Med takim pripovedovanjem sva prišla med gosto grmičevje, ki nama je skoro zastavilo pot; svet se je nekoliko znižal in sredi brinja in bodečega robidovja sem zagledal porušeno, z mahom porastlo zidovje. Na enem koncu je bil zid nekoliko višji, kakor bi stal tam nekdanji res kak stolp, a gotovega se iz pozabljenih podrtn ni moglo sklepati. Dva mogočna hrasta sta rastla tik ob razvalinah, da je bilo daleč okrog hladno in senčasto in velik, skoro štirioglat kamen, ki se je odvalil od zidovja rayno pred hrast, je Vandi gotovo služil vsakikrat za klopico.

»Tu je pri sv. Antonu, kjer se shajajo po noči duhovi«, je dejala in dodala z nasmehom: »Le glej, da ne zabodiš kdaj semkaj ob pozni uri, sicer boš videl čudne reči!«

»Ti moja mala Poljakinja!« sem vzkliknil in jo privel k sebi.

»Sokola,« ker je v svoji pritožbi na namestništvo baje žalil nepristransko celjsko policijo. V svoji pritožbi je namreč odbor navedel slučaje, ko so bili sokoli od fakinaže napadeni in so zastoj iskali varstva od strani mestnih stražnikov. Vkljub dokazu resnice svojih trditev je bil odbor »Sokola« obsojen na 80 K globe, ker je žalil »čast« mestnih varnostnih organov! —

Notranje društveno delovanje je bilo, kar se telovadbe tiče, jako slabo. Društvo ni imelo svoje telovadnice in telovadilo se je začelo v vrtnem salonu pri Koscherju. Zaraditega je bila telovadba jako slabo organizirana. Kot je razvidno iz tedanjih zapisnikov, je imelo društvo kot tako samo enkrat na mesec, vsaki prvi torek v mesecu svojo obligatno telovadno uro. Člani, ki so bili bolj vneti za telovadbo, so telovadili po poljubnosti vsak dan, kakor je imel kedo časa in kakor mu je prišlo. Tudi naraščaj prav za prav otroci narodnih rodbin, je telovadil brez pravega zistema in redu.

Na drugi strani je pa celjski »Sokol« izdatno pripomogel k razvoju družabnega življenja v Celju. Prirejal je izlete v okolico, imel four-fixe vsak teden v različnih gostilnah in sodeloval pri različnih zabavah in veselnicah. Izvrševal je pač »Sokol« v tistih časih isto nalogo, kot jo sedaj izvršujejo v Celju različna narodna društva. Bil je tedaj »Sokol« poleg »Citalnice« edino narodno društvo v našem mestu in razvidno je, da je ves trud spraviti nekoliko življenja med celjske Slovence počival na njegovih ramah. Sploh bomo videli, da je v tej dobi razumeval »Sokol« svojo nalogo bolj v prirejanju veselice kot pa v telovadbi. In tudi to je pojmljivo, da so članom veliko bolj ugajale razne prireditve, kot pa stroga sokolska disciplina in vsaj od začetka naporna telovadba.

Mnogoobetajoča delavnost, ki jo je razvil »Celjski Sokol« v prvem letu svojega obstanka, je ostala kot nekaka karakteristična črta i v prihodnjih letih. Kot je bilo že prej omenjeno, se je delavnost kazala bolj na zunaj, kot pa v notranjem, društvenem življenju. Telovadba se je v vseh teh letih nekako zemanjala, saj se je telovadilo povprečno na uro komaj z 8—10 telovadcev. Neprekosljiv pa je bil »Sokol« v prirejanju raznih reprezentacijskih slavnosti.

Taka slavnost je bila vsako leto se ponavljajoča »Sokolska maškadara«, ki je bila vedno najelegantnejša plesna prireditev v pustu. Posečali so jo ne samo Celjani in Spodnještajerci, ampak celo iz Kranjskega so prihajali Sokoli veseliti in zabavati se v našem krogu.

Bil je tudi »Celjski Sokol« že od nekdaj na glasu kot društvo, ki se ne straši ne stroškov ne potov, kadar se je treba udeležiti kakšne veselice v narodno ogroženih krajih. In tako vidimo »Sokola«, kako je poletaval v vsa ta naša spodnještajerska nemčur-ska gnezdeca, svest si svoje naloge, bodriti narodne bojvnike v dotičnih krajih, in vzbujati slovensko ljudstvo iz narodne letargije. In naš »Sokol« je izvršil v tem pogledu delo, ki je za naše narodno probu-
jenje ogromnega pomena.

Vkljub temu pa ni pozabil »Sokol« naše najbližje okolice. Da si je društvo za probujo celjske okolice steklo velikih zaslug, ne more oporekati nihče. V pomladi in poleti je prirejalo društvo pešizlete v naše okoliške vasi, se je ustavljalo v narodnih gostilnah in nastopalo v prostih vajah. V navdušenih govorih se je bodrilo kmetsko ljudstvo k narodni zavednosti in se ga je pozivalo, da naj že vendar enkrat otrese s svojih ramen nemško gospodstvo. Da ni bilo vse brez uspeha, nam je priča narodno probu-jena okolica. In letos, ko se grabežljive roke naših narodnih sovragov iztezajo po prekrasni okolici, je zopet »Sokol« tisti, ki bode s svojo veliko slavnostjo navdahnili s pogumom za boj naše ljudstvo.

Vendar se pa »Sokol« ni omejl samo na slovenske dežele. Poletal je tudi med naše slovenske brate, posebno med Hrvate, v Zagreb. Zastopan je bil

tudi 30. junija 1891 l. v Pragi na vseslovanskem sokolskem zletu, kakor tudi leta 1895.

Istega leta se je v smislu § 2. društvenih pravil ustanovil v področju društva klub biciklist, ki je prirejal večje in manjše izlete. Posebno je bil večkrat v Zagrebu pri kolesarskih dirkah, kjer so si člani pridobili mnogokrat darila. Ustanovila se je tudi Zveza jugoslovanskih biciklistov. Klub se je sčasoma ločil od »Sokola«, postal samostojno društvo in polagoma zaspal, kar je bilo popolnoma naravno. V trenutku namreč, ko se ni več gojila vožnja z bicikli kot šport, temveč kot prometno sredstvo, so postajali slični športni klubi brezpomembni.

Prihodnje leto se je ustanovil tamburaški zbor, ki je igral pri raznih prireditvah. Tudi tamburaši so se čez nekaj let, ko se je pleglo prvo navdušenje in so nekateri za tamburanje vneti člani odšli iz Celja, končno zaspal in utihnil.

Znameniti ste bili tudi leti 1892 in 1893, ko je celjski »Sokol« se zavzel za ustanovitev Zveze slovenskih sokolskih društev in za sestavitev enotnega kroja in nastopa vseh slovenskih sokolov. Že leta 1892 se je pečal celjski »Sokol« z mislijo, da bi se vršil v Ljubljani prvi vseslovenski sokolski zlet in da bi se sestavil vežbalnik in skupni kroj tako, da bi vsi slovenski sokoli enotno nastopali pri skupnih prireditvah. Prvi načrt se je moral za to leto opustiti, ker je ljubljanski »Sokol« naznanil, da nima to leto primernih prostorov na razpolago, drugi pa se je mogel, posebno glede kroja, vsaj deloma izvršiti. Zato se je prihodnje leto odbor še bolj intenzivno pečal z mislijo, da se vrši prvi slovenski sokolski izlet in ustanovi Zveza. To leto je bilo bolj srečno. 8. in 9. julija se je vršil »I. občni shod slovenskih Sokolov« v Ljubljani. Udeležba je bila ogromna in kaj častno je bilo za našega »Sokola«, da se je cela slavnost priredila na njegovo inicijativo. Glavna pridobitev tega shoda pa je bila ta, da se je ob priliki, ko so bili v Ljubljani navzoči zastopniki vseh slov. sokolskih društev, definitivno sklenilo ustanoviti »Zvezo«. O tej točki je referiral na seji delegatov član celjskega »Sokola«. Sestavo pravil in vežbalnika je prevzel ljubljanski »Sokol«. Seveda je po stari slovenski navadi lepo napeljana stvar zopet zaspala, kakor hitro se je pleglo hipno navdušenje. Dasi-ravno je celjski »Sokol« večkrat urgiral na ljubljansko društvo, da že enkrat izvede načrt, se ni vkljub temu ničesar storilo. Ustanovitev »Zveze« se je odložila in misel se je uresničila dokaj let pozneje.

Leta 1895. se je v društvu organiziral atletski klub pod vodstvom brata Benčana. Klub se je z vne-mo poprijel svoje naloge in vidimo ga večkrat, kako nastopa ob raznih prilikah in vzbuja s svojimi izbornimi močmi občno pozornost.

Najvažnejša misel, s katero se je pečalo društvo že tekom večih let, je bila, nabaviti si društveno zastavo pod katere okriljem bi se naj v prihodnje zbira-li društveniki. Že leta 1891. se je na občnem zboru sklenilo, nabirati za društveno zastavo. Vendar pa je šele leta 1896. napel fond za toliko, da se je moglo misliti na udeležitev. Vrše se pogajanja s tvrd-kami glede načrtov in cen. Končno se izvoli tvrdka Štedri v Pragi, da izdela zastavo, in sicer po načrtu, ki ga je narisal brat Benčan. Ko pa predloži društvo načrt za zastavo namestništvu v odobrenje — katero vlogo je pa isto zaradi nekompetence odstopilo celjskemu magistratu — pošlje slavni magistrat odlok, v katerem kratkoma lo preprove imeti društveno zastavo. Interesantno je tudi utemeljevanje zlobne prepovedi. Slavni mestni očetje so namreč sle-deče sklepali: ker vam bomo vsakokrat, kadar boste hoteli z zastavo korakali skozi mesto, to pre-povedali, je torej zastava nepotrebna. Seveda je kompetentna oblast ta ekstrakt duševne abnormite-te zavrnila in odobrila načrt za zastavo.

Prihodnje leto 1897., v dnevih 7. in 8. avgusta, se je vršila slavnost blagoslovljenja društvene za-stave. Ker se je istega leta tudi slavnostno otvoril

celjski Narodni dom, ste se obe slavnosti vsrli skup-no. Slavnostni prostor je bil na travniku poleg La-novca tik Celja. 8. avgusta dopoldne je bila pod mi-lim nebom slavnostna maša in ob tej priliki se je bla-goslovila zastava. Kumovala ji je gospa Mara pl. Berks-Čopova, soproga umrlega graščaka in sloven-skega državnega poslanca viteza Berksa. Od blizu in daleč so prihitali ljudje na slavnost. Udeležilo se je je do 80 društev. Zastopan je bil »Dusan Silni« iz Srbije in češka in hrvatska sokolska društva. Tik slavnostnega prostora se je vršila popoldne krasno uspela javna telovadba, kjer so nastopili poleg slo-venskih tudi drugi slovanski Sokoli. Prireditve je bila ena največjih, kar jih je videlo Celje. Seveda niso mogle slavnostnega razpoloženja motiti običaj-ne nemške produkcije po celjskih ulicah. (Dalje.)

Politična kronika.

KLERIKALCI V DALMACIJI

Že več let se trudijo klerikalci v Dalmaciji, da bi si osnovali lastno politično stranko z lastno kle-rikalnim pečatom. Sedaj pa stopa to delo na nesrečni stadij in bomo kmalu imeli v Dalmaciji klerikalno stranko, ki bode uplivala znatno tudi na naše jugo-slovanske parlamentarne razmere. Danes sicer klerikalci niso na jasnem, ali naj osnujejo »popovsko« stranko ali pa naj bi vstopili v duhovništvo v pravaško stranko, ki bi potem imeli reformirati v klerikalnem smislu svoj program. V Splitu se je vršil nedavno tega sestanek duhovščine, na katerem se je sklenilo, da duhovščina vstopi v pravaško stranko, ako ta sklene, da se bodo poko-ravala odredbam cerkve in »brnila« njena načela. V četrtek, 11. avgust ima osrednji odbor pravaške stranke svojo sejo v Splitu, na katerem se bodo ne-dvomno sprejeli ti predlogi, ker imajo danes pravaši med inteligentnejšimi ljudmi sploh že malo zaslonbe in imajo torej edino še kaj upati od duhovništva. V Dalmaciji se torej ponavlja isti proces ko na Hrvaškem: klerikalci in pravaši se združujejo v enotno stranko. Klerikalizem v ekstremno nacionalni oble-ki! V podrobnostih hočejo dalmatinski klerikalci po-polnoma posnemati slovenske: izvesti Marijansko in gospodarsko organizacijo. Možno je tudi, da od-pade kak poslanec Savezu južnih Slavenov in se pri-klopi klerikalcem.

NOVA STRANKA NA HRVAŠKEM

V Zagrebu so se že začeli dogovori na zedinje-nje vseh v koaliciji združenih hrvaških strank v enotno vladno stranko, katera bi se lotila v saboru. v sporazumu s Srbi resnega, pozitivnega dela za de-želo. Hrvaški listi se sedaj pripravajo, ali ima Toma-šić glede ustanovitve te nove stranke pošteno name-ne ali ne — govori se pač že povsod o novih volit-vah. »Pester Lloyd« vè že skicirati program nove stranke na Hrvaškem: 1.) Z Ogersko ostane nova vladna stranka v zaupnih in tesnih odnošajih na po-dlagi nagodbe iz l. 1868, katera se ima izvajati po-polnoma natančno. (»Narodne Novine« v Zagrebu pišejo te dni vedno o »očiščenju nagodbe«.) 2. Dežela se mora gospodarsko povzdigniti in se zato morajo pospeševati gospodarska vprašanja, katera so ostala zadnja leta zanemarjena. 3.) Treba je obdržati brat-ske odnošaje s srbsko samostalno stranko in z njo solidarno delovati na podlagi obstoj. zakonov. Se-danji strankarski listi bi se imeli ustaviti in ustano-viti novo stankino glasilo. — Kakor kaže »Pokret«, nimajo hrvaški naprednjaki prevelikega zaupanja v to akcijo, ker ne zaupajo Tomašiću. Stvar izgleda tako, da se izvrši na Hrvaškem isti proces, ki na Ogerskem: zlepa ali s huda se ustanovi vladna stranka. »Pokret« pravi, da se je sedaj najbolje pri-pravljati na — nove volitve.

Rodoljubni Slovenci in Slovenke!

Dne 14. avgusta vas vabimo v
Gaberje pri Celju na

sokolski zlet

združen z veliko ljudsko slavnostjo.
Zleta se udeleži celo slov. sokolstvo
korporativno ali po zastopnikih.

Štajerske novice.

»Slovenčeve« denunciacije znajo postati pri vsej svoji smešnosti vendarle za Slovence resne. Vsaj toliko bo »Slovenec« dosegel, da bo v najviš-jih krogih slovenski narod zapisan kot »veleizdaj-ski«. Čuje se, da nameravajo vsi prizadeti belgijski izletniki »Slovenca« tožiti. »Slovenčeve« denuncia-cije so brezdvomno inscenirane v sporazumu z de-želno vlado. Razni špicelni skušajo od posameznih oseb v Ljubljani izvabiti tozadevne izjave. Ni torej izključeno, da bi ne doživeli v doglednem času sen-zacije: slovenski »veleizdajski« proces! Slava »Slo-vencu«!

Zasedanje deželni zborov. Poroča se nam iz Dunaja: Vlada še dosedaj ni sklenila ničesar defi-nitivnega glede zasedanja deželni zborov. 18. avg. bode sprejel cesar barona Bienertha v audienci in takrat se bode najbrže govorilo o terminu za zase-danje deželni zborov. V drugi polovici meseca av-gusta se prično posvetovanja vlade z vodjo posamez-nih strank in tam si bode našla praveč za svoje ak-cije glede državnega in deželni zborov.

In pila sva slastno napoj mamečih poljubov brez konca in kraja in pozabila na vse, kar je mučilo in pretilo razdružiti najini srci.

»In tebe, da bi imel kdaj — Cklincklon?« sem se zgrozil.

Zagrebla je svoje bele prste v moje lase in pri-tisnila moj obraz k svojemu.

»Ne, ne! Ne boj se! Nikoli!« je šepnila in se mi izvila rahlo iz objema. »Moj Bog«, se je nasmehnila, »ako bova tako hodila, ne prideva tja do noči.«

Vendar sva dospela že čez kake pol ure do vasi, ki se je raztresena vzpenjala v brdo.

Ob kolovozni poti je stala Mlakarjeva hiša, — skromna, z rožmarinom na majhnih oknih in z zele-no veljico nad vratmi.

Stopila sva okrog ogla zadaj za hišo, kjer se je košatilo par velikih kostanjev, a Viktorja še ni bilo nikjer.

Zagorela dekla se nama je približala počasi in nekako boječe, pobrisala s predpasnikom po mizi in se ozrla naokrog, kot da išče, če ni v bližini koga, ki bi nama postregel namesto nje.

»Ali mojega brata še ni bilo nič tukaj?« je po-vprašala Vanda, a dekla je odkimala.

»Mogoče —« je dostavila čez nekaj časa, »a jih nisem videla, sicer jih pa tudi prav dobro ne po-znam. Počakajte, povprašam gospodarja.«

In izginila je brez vsakih daljnih besed v hišo. Kmalu nato se je prikazal na pragu krčmar Mlakar, golorok, s širokokrajnim črnim slamnikom, ki ga je snel z glave že na pragu in ga prinesel v roki do najine mize.

»Prav nič nisem videl gospoda iz grajščine«, je-oznanil z globokim, prijetnim glasom. »Kaj pa želi

gospoda? Rake imamo danes, velike, kakor lopate.«

Vanda je prikimala, snela slamnik in sedla za mizo.

Krčmar Mlakar je odšel v hišo, nekaj notri gla-sno naročeval in se kmalu zopet povrnil s stekle-nico rumenega vina.

»Boljšega ni pri naši hiši«, se je oprostal, »pa še tega pijem skoro samo jaz, drugi so zadovoljni s cvičkom. Večje zaloge se pa ne izplača držati, ker vidim gosposkega gosta itak vsake kvatre. Samo enkrat v letu je polna naša gostilna, to je na dan sv. Petra in Pavla, ko romajo ljudje iz vseh krajev tu mimo na božjo pot, pa še takrat mi več odnesejo nego plačajo. Je pač križ z gostilno dandanes, po-sebno, če je tako od ljudi. Raki bodo pa takoj, go-spoda«, je omenil živahno in se zopet pokrnil.

»Kje imate pa gospodično Angelo?« je opomnila Vanda in komaj omočila ustnice v cekinasto vino.

Krčmarju Mlakarju se je zasvetil obraz, očivid-no je bil precej ponosen na svojo Angelo in pripove-doval je zgovorno:

»Angele pa ni doma, gospodična, doli na Dolenj-sko je odšla. Tam imam omoženo sestro, ki ima tudi hčer učiteljico in tako ima pač primernejšo družbo kakor tu doma. Ravno včeraj mi je pisala, da se ima prav dobro. I, kako pa bi se ne imela, vprašam vas! Mlada je in zdrava, pri hiši moje sestre pa ji tudi ni-česar ne manjka. Tja doli gre vsako leto o počitni-cah, in kar ne morem je zopet privabiti domov.«

»Lansko leto sva bili večkrat skupaj, je opom-nila Vanda, »in sedaj sem mislila, da jo najdem naj-brž doma.«

(Dalje prihodnjic.)

Boj za celjsko občino. Slovenci se jako marljivo gibljejo. V soboto se je vršil jako dobro obiskani shod pri gostilničarju Čečku v Gaberju; gostilniški prostori so bili polni volicev iz Zg. in Sp. Hudinje, ter iz Gaberja. Govorili so gg. dr. Božič, Kuhar, Pfeifer, dr. Koderman, Prekoršek, Rode i. dr. Razpoloženje med volilstvom je bilo kar najlepše. — Včeraj popoldne se je vršil shod Zagrado, na katerem sta govorila dež. posl. dr. Kukovec in g. dr. Božič. Shoda so se udeležili vsi volilci razun onih, ki niso bili službeno zadržani. Potekel je nad vse lepo in navdušeno. — Istočasno se je vršil zaupni sestanek v Levcu, kjer se je govorilo o agitaciji in taktičnem postopanju sploh. — Razvijajoča se volilna borba v celjski okolici kaže vedno lepše, da se okoličani zavedajo, da jim je braniti lepo slovensko občino pred tujci in zaničevanja vrednimi renegati, ki bi se radi z bogatimi sredstvi slov. okoliške občine okoristili.

List za listom ... Danes zjutraj je došel v Celje g. Martin Jezernik iz Zg. Hudinje in je dal podpisano izjavo, da je bil brez svoje vednosti postavljen za kandidata nemškutarjev in da noče sprejeti te kandidature v okoliški občinski odbor. Ambrožič se je zopet blamiral!

Zanimivo dejstvo. Pri zadnjih dopolnilnih volitvah za državni zbor je najbolj gornjegrajski okraj odločil za dr. Verstovška. Nedavno pa so listi poročali, da je ta okraj najzanimivejših, kar se tiče šolskega obiska. L. 1908 se je v tem okraju 14% vseh šolo obveznih otrok popolnoma odtegnilo pouku. V tem oziru je bil na slabšem le še sevniški okraj z 20,6%, veliko boljše pa je bilo v slovenjgradskem (6,3%) in marenberskem (4,3%) okraju. Tudi l. 1904/5 je bilo v gornjegrajskem okraju 13,4% takih otrok in sicer 181 dečkov ter 182 deklic. Zaradi neopravičenih šolskih zamud se je izreklo v tem šolskem letu 715 obsodb, od teh je bilo 531 zaporov in 184 denarnih kazni. Ta dejstva bi naj naprednim krogom pokazala, kje je treba začeti z delom.

Bralno društvo na Bregu je priredilo sinoči v Skalni kleti lepo uspelo prireditev. Osobito je ugajal ljubki igrokaz »Čebelarjev god«, posebno lep nastop otrok kot čebelice. Občinstvo se je o uprizoritvi splošno pohvalno izražalo. Tudi g. Roter je za svoj kuplet, v katerem je vpletel par ostrih pišč na celjsko nemškutarijo, žel obilo smeha in pohvale. Prireditev je bila preprosta, domača — občinstva se je nabralo vključno deževnemu vremenu prav lepo število.

Kegljanje na dobitke v Skalni kleti, prirejeno od celjskih CM podružnic, ki bi imelo biti včeraj končano, se bo vršilo še naprej in sicer se podaljša rok za kake tri tedne. Opozarjamo celjske Slovence, naj poše vsakega vsaj enkrat potrudijo v »Skalno klet« in poskuša srečo!

Novo Ciril-Metodove podružnice na Štajerskem. Dne 21. avgusta se vrši ustanovni, občni zbor podružnice v Št. Petru pod Sv. Gorami. Tekom t. m. se še ustanovi ženska podružnica CMD za Šmarje in okolico; pravila so že potrjena. Pripravljajo se ustanovitve v Bočni in Gornjemgradu in na Fali ob koroški železnici. V naši obrambni organizaciji veje torej vsepovsodi novo življenje.

V Vojniku je kupil nekdanjo Stožirjevo posestvo in hišo poleg stare šole g. Martin Vrečko, župan škofjevaški. Tako je v trgu zopet eno posestvo več v zanesljivih narodnih rokah.

XL. Poročilo o rasti hmelja v drugih krajih. — **Norimberk,** dne 3. 8. 1910. Promet v hmeljski kupčiji bil zadnja dva tedna neznamenit. Hmeljska rastlina se razvija normalno, vendar je še upoštevati starizrek: »Avgust ali dá, ali vzame!« Vsled tega je treba mirno in potrpežljivo čakati, kaj bode tekoči mesec prinesel; paziti je pa tudi treba na poročila, ki jih pošiljajo v svet kupci in pivovarnarji v ta namen, da bi hmeljarje malo postrašili. Ker je vreme zadnjih 14 dni ugodnejše, smemo upati, da bomo pridelali polovico, ali tudi dobro polovico navadne množine; o cenah danes govoriti je prezgodaj. — »Mitteilung des deutsch. Hopf. Ver.«

Rogaško Slatino je do 4. avg. obiskalo 2.030 strank z 2.923 osebami.

V Konjicah se vrši dne 28. avg. slovesna inauguracija nadžupnika Franca Hrstlja kot arhidijakona.

Pri bučah sta se stepla. V Šmarji pri Sevnici je župa gostilničarja Marklana za kosilo skuhala buče. Pri tej jedi pa sta se z možem sprla in si končno skočila v lase, o čemur je podlegel mož tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Prepeljali so ga v brežiško bolnišnico.

Pododbor »ZSNM« pri Sv. Bolfenku je dal na veselici 31. julija izlicitirati v prid Narodnem skladu golobe in dobil za nje 2 kroni. Iskrena hvala.

Živinske cene v Ptuj v petek dne 5. avgusta: Placovalo se je za 100 kg žive teže: biki 64—72, volci 68—76, krave 48—56 kron. Kupcev je prišlo zelo mnogo in je bila kupčija zelo živahna.

Iz Slov. Bistrice. Posestniku pl. Frauendorfu v Ritoznju je odrezal neznan zločinec pri 54 mladih drevescih krone. Drevesca bi letos prvič rodila. — Škoda znaša okrog 1000 kron.

Lov na tate v Dravski dolini. V Ribnici in Brezje je odšlo 33 orožnikov, da bodo ulovili tate, ki strajajo zadnji čas po tej okolici. V Ribnici so zadnji čas po noči ukradli enemu posetniku vola, a ta jim je ušel nazaj domu. Ustavili so neko dekle in mu spili mleko, katero je nesla; neki ženski je hotel vzeti negnanec denar, a ko mu je pokazala, da ima s seboj samo dve dopisnici, jo je spustil.

Novo združna zveza? Šolski ravnatelj v p. in posojilniški predsednik v Krškem na Dolenjskem, g. Ivan Lapajne, razpošilja na slovenske zadruga

okrožnico, v kateri v svoji že iz tržaške »Eдинosti« nam poznani solzavorodoljubni navadi kliče slov. zadruga iz njih združnih central ter jih vabi v okolišje svoje »Centralne posojilnice« v Krškem, ki da je baje najstarejša združna zveza na Slovenskem. — Dvomimo, da bo nadaljno cepljenje v slovenskem združništvu v njegovem interesu, in tembolj dvomimo, da je g. Lapajne — ki ga kot osebo čislamo in spoštujemo — poklican izvesti novo organizacijo »nestranskarskega« združništva. O stviri bo obširneje spregovorilo strokovno združno glasilo »Zadruga«.

»Liberalno izdajstvo.« »Slovenec« je v soboto hudo zarohnel. In po vsej pravici: saj čuti, da se je pričel rušiti zvijačno vzgojeni vpliv »Slovenskega kluba« na češko delegacijo, a da prično tudi gospodje v »Savezu južnih Slavena« bolj energično dvigati svoje glave. A »Slovenec« si ne upa energično odgovorjati ne Čehom ne dr. Ivčeviću, ki je v »Našem jedinstvu« hudo napadel dr. Šusteršiča, temveč spravil se je nad »Slov. Narod« ozir. nad slovenske liberalce. Kar mrgoli v tozadevnem članku »izdajstva«: »prodaje vladi«, »krutih obračunov« itd. Kar se tiče izdajstva in prodaje vladi: ali ni baš »Slovenec« trdil pred nekaj dnevi z veliko resnostjo, da smo slovenski liberalci najhujši avstrofobi, srbski iredentari in sploh avstrijski veleizdajci? Takim ljudem vendar patrijotična naša vlada ne bode zaupala in ne bode imela z njimi nikakih zvez? Pa resno govoreno: kako »izdajamo« slovenski naprednjaki naše narodne zahteve, to kaže kruto preganjanje naših listov in somišljenikov vsepovsod. In kaj bi si tudi pomagalo, ako bi trije slov. napredni državni poslanci kaj »izdajali« in »prodajali« — saj odločujejo vendar klerikalci, ki imajo ogromno večino! Pa stvar je ta: **mi z obstrukcijo ne bomo nikoli dosegli vseučilišča** in ničesar drugega: saj je znana **cesarjeva beseda: Ich lasse mir nichts abtrotzen!** Tu se ne da nič opraviti — in če je človek tudi patrijotični Šusteršič! Ako so napredni poslanci enkrat šli Šusteršiču na led obstrukcije, ni to nobena ovira, da bi v prihodnje ne poskusili druge taktike. »Izdajstvo« je pri nas že tako smešna in cenena fraza, da bi se je tudi zagamani klerikalci lahko odvadili v političnem boju. Ampak dejstvo je: **s Šusteršičevim vplivom je pri koncu doma in na tujem** — in vsled tega nam je slov. naprednjakom »Slovenčev« kričanje le dokaz, kako hudo občuti Šusteršič preobrat javnega slovenskega mnenja proti sebi. Verjamemo, da ni prijetno, ako tako »upliven« klub, kot je klerikalcem, zgubi vsako upanje ne le na pozitivne temveč tudi na negativne uspehe! Utegnemo doživeti, da bodo ostali slovenski klerikalni denuncijanti in zaščitniki morilcev ter prepečavi popolnoma osamljeni v parlamentu: potem pa pride za to stranko kazen, ki jo je že davno zaslužila za svoje zločine!

Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino je pretekli mesec v zvezi s kmetijsko podružnico v Žalcu priredila dvojce — z ozirom na letošnjo klaverno čebelarsko letino — še dokaj dobro obiskanih čebelarskih shodov in sicer prvega dne 24. julija pri čebelarskem mojstru g. Piklnu v Spod. Ložnici pri Žalcu, drugega pa dne 31. julija pri šolskem čebelnjaku g. Klopčiču v Št. Petru v Sav. dolini. Glavni program obeh predavanj je bil: Kaj je bil vzrok letošnji slabi čebelarski letini in kaj bo treba storiti, da si ohranimo naše ljubljene čim zimo vsaj pri življenju. — Dočim smo še lani navduševali, moramo se letos drug drugega le tolažiti, da ne obupamo. Tudi na razna vprašanja sta podavatelja gg. Černei in Pikl radevolje odgovarjala. Gosp. Klopčič nam je še vrhutega razkazoval razna čebelarska orodja, opazovalni panj ter svoj lepo urejen in obdelan šolski vrt. Bodi tem potom gg. podavateljem kakor g. Klopčiču izrečena srčna hvala za njih trud in prijaznost. Prihodnjič zborujemo dne 28. avgusta ob treh popoldne pri Pepelu v Ojsterški vasi pri Sv. Juriju ob Taboru. Čebelarji, pridite kakor lani tudi tokrat v prav lepem številu, da bo imel čebelar Pepel letos še večje veselje in ž njim tudi mi vsi.

Iz Bočne. Tukajšnja prostovoljna požarna bramba priredi ob priliki blagoslovljenja gasilnega doma in brizgalne prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. ob 2. uri popoldne veselico na prostem. Vspored obsega godbo, petje, srečolov, kegljanje na dobitke itd.

Iz Bočne pri Gornjemgradu. I. Južnoštajerska kamnoseška družba v Celju je postavila umrlemu nadučitelju g. M. Dediču v Bočni krasen nagrobni spomenik in to po zelo zmerni ceni, vsled česar se v potrebnih slučajih najtopleje priporoča. Svoji k svojim!

Iz Slovenjgradca. Zadnji čas, od kar je na dopustu okraj glavar, vodi urad c. kr. okrajnega glavarstva v Slovenjgradcu neki mladi koncipist dr. Wolte, kateri je zagrižen nemški nacionalec in ponižni sluga slovenjgraške mestne klike. Če le mogoče porabi ta gospod radi še tako malenkostnega ali celo izmišljenega prestopka vso strogost takega paragrafa in nalaga Slovincem najostrejšo kazni, če tudi večkrat popolnoma neopravičeno. Razumljivo je, če igra c. kr. politični uradnik kakor dr. Wolte v Slovenjgradcu pri vseh nemškonacionalnih izizvajajočih prireditvah kakor n. pr. pri »Sonwendfeier« itd. glavno vlogo, da imamo Slovenci od takega političnega nasprotnika nič kaj dobrega pričakovati. Vendar bomo radi njegovega postopanja na pristojnem mestu odločno spregovorili, da se napravi takim razmeram konec. Prihodnjič več.

Umri je na Dobrni poleg Celja nadučitelj Voglar. Pogreb se je vršil danes pop. ob 4. uri.

Iz Dobrne. Razmere v takozvanem slovenskem hotelu »Union« so vedno neznosnejše in slovenski gostje se tej gostilni vedno bolj izogibljejo. Natakarni

ce gostilničarja Wregga (sic!) ne znajo ali nočejo znati slovenski! Kakega slovenskega časnika ni videti. Ali jih sploh nimajo v »slovenski« gostilni? Radovedni smo, kaj poreče k temu Posojilnica, v kateri gospodari »narodni« kaplan Schreiner.

K dopisu iz Pesnice o zadnjih občinskih volitvah treba popraviti, da nimajo tam veleposestva benediktinci iz Št. Pavla temveč iz Št. Lamprehta. Da se nemški duhovniki ne boje tako »Südmarke« kot slovenski CMD, kaže to, da je pater volil mirno v odbor zagrizenega Südmarkovca, dosedanjega župana.

Strela ubila vola. V Šaureku na Sr. Štajerju so imeli danes teden popoldne hudo nevihto, med katero je ubila strela na paši vola posestnika Binderja. Vol je bil vreden 500 K.

O priliki VIII. avstrijskega vinarskega kongresa na Dunaju, ki se vrši od 5. do 10. sept. 1910, bo obenem v prostorih c. kr. vrtnarske družbe (Dunaj I., Parkring 12.) mednarodna razstava vinarskega orodja, strojev, kletarskih priprav in znanstvenih pripomočkov. Razstava bo otvorjena od 4. do 11. septembra. Razstavile bodo razne tu- in inozemske tvrdke. Velikega pomena bo, da vse slovenske vinarske in kletarske organizacije pošljejo na vinarški kongres svoje delegate, ki si obenem ogledajo razstavo. Udeležiti se smejo le oni, ki se javijo in vpošljejo kongresni prispevek 10 K. Javiti se je na: Geschäftsleitung des Weinbaukongresses, Krems a. D. —

Iz Žetale. Včeraj ob 3. uri popoldne je pobila stranska toča Žetale in celo okolico. Padala je debela kakor orehi. Ljudstvo popolnoma obupava.

Toča je potokla v petek popoldne po Dolu in nekoliko tudi po Hrastniku. K sreči je padala le par minut in še to med dežjem.

Toča. Dne 6. t. m. je pohrula toča pri Sv. Juriju v Slov. Gor. skoraj docela vse, kar raste iz zemlje. Ljudstvo obupno jadikuje, ker že ve, da ne bode izdatne pomoči od nobene strani. Pri sedanji draginji in letnih dietih gg. poslancev je pač vsak poljedelec velik ubožec.

Druge slov. dežele.

Slovenska zavednost. Piše se nam iz Ljubljane: Tu se je vršila nedavno neka narodna veselica. Pri šotoru, ki je vabil z napisom »Srbska pivnica«, se je točilo pivo iz Gösser Brauerei. Vse, kar je prav! To je pa že preveč. Rajši manj narodnih veselic, pa več — narodne zavednosti!

Nemške ljudske šole v Ljubljani so: mestna petrazredna deška, Schulvereinska štirirazredna deška, mestna osemrazredna dekliška, uršulinska petrazredna dekliška in dekliška šola v Huth-Hansovem zavodu. V mestno nemško deško ljudsko šolo je hodilo 43 slovenskih dečkov, Schulvereinska baje sprejema samo nemške učence. Najbolj se zanemarlja narodna vzgoja pri deklicah. Nemška mestna dekliška šola izkazuje 93 slovenskih deklet. Uršulinska nemška ljudska šola ima 180 Slovencek. Razun tega imajo uršulinke še nemško dekliško meščansko šolo, v kateri je tudi 97 Slovencek. Koliko jih je v Huth-Hansovem zavodu, ne vemo. Vsega je kakih **400 slovenskih deklet**, ki se vzgajajo nemški in se torej odtegujejo slovenstvu v našem središču v Ljubljani! Med temi se najdejo tudi znana imena, n. pr. v uršulinski nemški šoli: **Kokalj Božena** aus Laibach v IV. razredu in v V. razredu **Kokalj Marianne** aus Laibach. Poznavalci ljubljanskih razmer trdijo, da sta to hčerki odvetnika dr. Kokalja. Mi tega ne moremo verjeti, da bi slovenski naprednjak kar v eni sapi zatajil obe načeli svojega prepričanja: narodnost in naprednost ter dal svoje hčerke v vzgojo nemškim nunam! Prosimo pojasnila!

Castellitz — tržaški škof. Poroča se kot gotovo dejstvo, da je cesar odpisal dekret, s katerim bo imenovan mons. Castellitz iz Gorice za škofa tržaškopoperske škofije.

Umri je v bolnišnici v Št. Vidu na Korošk. knezoškof. duh. svetovalec, dekan in župnik iz Kaplje ob Dravi, I. N. Ogris.

Poročil se je v soboto g. Josip Černé, asistent južne železnice v Sp. Dravogradu, z gospico Mici Mezatovo iz Logatca. Nvesta je bila ena najbolj zavednih logaških rodolubkinj.

»Omnibus«, glasilo istrskih in posebno še puljskih Slovanov je prenehal izhajati za nekoliko časa.

Demonstracije v Puli. Radi prepovedanega izleta tržaške N. D. O. vlada med narodnim delavstvom v Puli veliko ogorčenje. V soboto zvečer se je v »Nar. domu« formiral spreved, ki je šel po mestu. Pred kavarno »Minerva« je došlo do pretepa z Italijani. Bilo je na obeh straneh nekoliko ranjenih. Policija je razpršila demonstrante. Dva Hrvata sta bila aretirana.

Po svetu.

Nesreča na železnici. Iz Pariza se poroča: V nekem vlaku je v prvem vozu eksplodiral zaboj z razstrelilnimi snovmi in začel goreti. Vneli so se tudi drugi vozovi. Več oseb je težko ranjenih, odnosno opečenih. Kakor dognano se je vnel in razpočil zaboj z razstrelilnimi snovmi, ki je bil sprejet proti predpisom v voz.

Vročina v južni Italiji. V Messini, znani radi strahovitih potresov, vlada velikanska vročina. Od množestvilnih pod razvalinami pokopanih trupel se vsled tega razširja strahovit smrad. Bati se je, da ne izbruhne radi tega kuga.

Za električno železnico Dubrovnik-Gruž so začeli polagati tračnice. Proga bo v treh mesecih gotova.

Tisk Zvezne tiskarne v Celju